

Seat No. : _____

TC-108

April-2013

M.A. (Sem.-II)

Sociology : 410

(Gender & Development)

Time : 3 Hours]

[Max. Marks : 70

સૂચના : (૧) બધા પ્રશ્નોના ગુણ સરખા છે.
(૨) બધા પ્રશ્નોના જવાબ લખો.

૧. વિકાસની વ્યાખ્યા આપી, ભારતના વિકાસમાં સ્ત્રીઓનો ફાળો જણાવો. ૧૪

અથવા

ગુજરાતમાં સામાજિક વિકાસ અને કલ્યાણલક્ષી યોજનાઓ જણાવો.

૨. સ્ત્રી સશક્તીકરણની વિશેષતાઓ જણાવી, સામાજિક અને રાજકીય ક્ષેત્રે સ્ત્રીઓનું સશક્તીકરણ સમજાવો. ૧૪

અથવા

મહિલાઓની સશક્તીકરણની રાષ્ટ્રીય નીતિના ઉદ્દેશ્યો જણાવી, સ્ત્રીઓના આર્થિક સશક્તીકરણના મુખ્ય પાસા જણાવો.

૩. સવેતન અને અવેતન કાર્યની વ્યાખ્યા આપી, વ્યવસાયની સ્ત્રીના જીવન પરની અસરો વર્ણવો. ૧૪

અથવા

સ્ત્રીઓનો આર્થિક દરજ્જો એટલે શું ? સ્ત્રી વ્યવસાયના કારણો જણાવો.

૪. ભારતીય બંધારણમાં શિક્ષણ અંગેની જોગવાઈ જણાવી, ભારતમાં સ્ત્રીઓના ઉચ્ચ શિક્ષણનો વિકાસ આલેખો. ૧૪

અથવા

સ્ત્રી શિક્ષણની સ્ત્રીઓના દરજ્જા પરની અસરો વર્ણવો.

૫. (અ) નીચેના પ્રશ્નોમાંથી કોઈ ચારના ટૂંકમાં જવાબ આપો.

૮

- (૧) મિદ્દલે દર્શાવેલ વિકાસના ઉદ્દેશ્યો જણાવો.
- (૨) સ્ત્રી સશક્તીકરણના તબક્કાઓ જણાવો.
- (૩) સત્તા એટલે શું ?
- (૪) સ્ત્રી શિક્ષણને અસરકર્તા કોઈ ચાર પરિબળો જણાવો.
- (૫) જેન્ડર રીસ્પોન્સીવ બજેટીંગ એટલે શું ?
- (૬) અસંગઠિત વિભાગની લાક્ષણિકતાઓ લખો.

(બ) નીચેની ખાલી જગ્યા પૂરો.

૬

- (૧) GER એટલે _____
- (૨) Right to Education કાનૂન _____ માં આવ્યો.
- (૩) 2011માં ભારતમાં સ્ત્રી સાક્ષરતા દર _____ ટકા છે.
- (૪) 'શ્રમશક્તિ' અહેવાલના અધ્યક્ષ _____ હતા.
- (૫) વિદ્યાદીપ યોજના _____ ના સંદર્ભમાં શરૂ કરવામાં આવી.
- (૬) ગુજરાત મહિલા ગૌરવ નીતિ _____ વર્ષમાં અમલમાં આવી.

_____

Seat No. : _____

TC-108

April-2013

M.A. (Sem.-II)

Sociology : 410

(Gender & Development)

Time : 3 Hours]

[Max. Marks : 70

- Instructions :** (1) All questions carry equal marks.
(2) Attempt all questions.

1. Give the definition of development. State the contribution of women in development of India. 14

OR

State the Social Development and Welfare Schemes in Gujarat.

2. State features of women empowerment, explain empowerment of women in social and political field. 14

OR

State the aims of National Policy of Women Empowerment. State the main aspects of economic empowerment of women.

3. Give the definition of paid and unpaid work, describe the impacts of occupation on women's lives. 14

OR

What is economic status of women ? State causes for women occupation.

4. State the education in India constitutional approachably trace the development of higher education of women in India. 14

OR

Describe the effects of women's education on the status of women.

5. (a) Answer in short any **four** of the following : **8**
- (1) State the aims of development shown by Mirdal.
  - (2) State the stages of women empowerment.
  - (3) What is power ?
  - (4) State any four factors affecting women education.
  - (5) What is gender responsive budgeting ?
  - (6) Write the characteristics of unorganized sector.
- (b) Fill in the blanks : **6**
- (1) GER means _____.
  - (2) Right to Education Act introduced in _____.
  - (3) According to census 2011 the women literacy rate in India is _____.
  - (4) _____ was the Chairperson of “Sharmshakti” Report.
  - (5) ‘Vidhyadeep Scheme’ was initiated in the context _____.
  - (6) Mahila Gaurav Policy was implemented in Gujarat in the year _____.
-